

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 15 febr. 1889, kl. 11 f. m.

Andra Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om föreskrifter angående undersökning af importeradt fläsk och ister.

Uti en till utskottet hänvisad motion, n:o 64, har herr *J. Sjöberg* föreslagit, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t ville anhålla om sådan förordnings utfärdande, som vid straffpåföljd förbjöde försäljning af hit till landet importeradt fläsk och ister, innan det genom importörens försorg och på hans bekostnad blifvit, på sätt Kongl. Maj:t funne lämpligt föreskrifva, undersökt och befunnet fritt från sjukdomsämmen.

Denna fråga var äfven förra året föremål för behandling inom Riksdagen; men det då väckta och af utskottet tillstyrkta förslaget i samma syfte, som det nu förevarande, afslogs hufvudsakligen därför att, om man rätt tillämpade de föreskrifter, som redan funnes och som voro angifna i helsovårdsstadgan af den 25 september 1874, med tillägg af den 6 november 1885, hvarigenom tillämpningen gjordes lika för land och stad, dessa stadganden ansåges i sanitärt hänseende vara tillfyllestgörande. Äfven höll man det för oegentligt att stadga obligatorisk undersökning för den utländska varan, då inhemskt svinkött, hvilket lika litet som det utländska finge antagas alltid vara fritt från sjukdomsämmen, icke vore underkastadt enahanda undersökning.

Motionären anför nu bland annat: »att de omständigheter, hvilka föranledde frågans dragande under sistlidne Riksdags pröfning, ännu äro för

Bih. till Riksd. Prot. 1889. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 1 Häft. 1

handen och till och med *sedan dess vunnit ökad vikt och betydelse.*» — Ett sådant förhållande kan utskottet dock ej medgifva; och några skäl angifver ej heller motionären för detta sitt påstående. Utskottet anser det tvärtom vara ännu mindre nödigt nu än förr att skärpa de bestämmelser om kontroll å födoämnen, som finnas i helsovårdsstadgan angifna, då importen af fläsk och ister betydligt aftagit, sedan tull lades på dessa artiklar. Det visar sig nemligen att, då 1885 infördes till Sverige 10,182,000 kilogram fläsk, importsiffran 1888, under hvilket år tullen började tillämpas den 1 juli, endast uppgår till 5,458,000 kilogram, eller föga mer än hälften af 1885 års import, och man har ganska god anledning antaga, att importen innevarande år blir betydligt mindre.

På grund af hvad således blifvit anfördt, och då ej några sådana förhållanden inträffat, som uti nu förevarande hänseende påkalla införandet af mera skärpta bestämmelser i helsovårdsstadgan, samt ett år icke förflutit sedan Andra Kammaren afslog ett likartadt förslag som det nu föreliggande, hemställer utskottet,

att den af herr Sjöberg väckta motionen icke måtte till någon kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 februari 1889.

På utskottets vägnar:

GUSTAF BERG.

Reservation

af herrar *J. Ericson* i Borekulla, *E. G. H. Åkerlund* och *E. P. Jonsson* i Myre:

Emot det beslut, hvartill Andra Kammarens tillfälliga utskott n:o 2 kommit i anledning af herr J. Sjöbergs motion (n:o 64) med förslag om förordnings utfärdande, det fläsk och ister, som hit till riket importeras, skall undersökas, hafva vi ansett oss böra anmäla vår reservation, hufvudsakligen därför att vi icke, i likhet med utskottets majoritet, kunna finna gäl-

lande helsovårdsstadgas föreskrifter, huru de än må inom landtkommuner tillämpas, lemna någon visshet, det icke utländska, i ganska betänkligt tillstånd varande födoämnen trots vidtagna åtgärder kunna användas, helst som man torde kunna antaga, att de i allmänhet säljas för billigare pris än oskadade varor af samma slag.

Om verkligen inom en landtkommuns helsovårdsnämnd finnes personer med samma erfarenhet som städernas sundhetspolis, och desse ansågo sig ega skäl föreskrifva, det allt utländskt kött, fläsk och ister, som i dervarande bodar hölles till salu, skulle undersökas och af vederbörlig person stämplas, innan det finge utbjudas till allmänheten, så skulle för visso öfvervakandet af ett sådant påbuds hållande blifva förenadt med rent af praktiska omöjligheter; ty hvem skulle väl anses kompetent afgöra, huruvida varorna verkligen vore af utländsk produktion, och hvar till skulle det tjena, att en kommun kostade på kontroll för att öfvervaka det en dylik föreskrift hölles i helgd, då ju samma kommuns invånare uti samtliga angränsande socknar kunde köpa de skadliga varorna i fråga, helst dessa, såsom icke undersökta, sannolikt skulle kunna säljas till lägre pris.

Så som det nu är stäldt, att åtminstone endast undantagsvis — om någonsin — importeradt fläsk, som sändes till landsorten, underkastas någon sorts besigtning, riskerar importör alldeles icke att få sina varor tagna i beslag, äfven om de äro af mycket underhaltig beskaffenhet, ty sådana varor kunna utan minsta olägenhet för afsändaren skickas till de kommuner, inom hvilka besigtning icke är föreskrifven, och detta torde väl vara fallet i nästan alla våra landsorter.

I våra på rent af yrkesmessiga förfalskningar så rika tider kunde ock tänkas, att importör af fläsk finge de lådor, som innehöllo prima varor, märkta på ett, och de som innehöllo sämre eller skadade på annat sätt, i hvilket fall det ju vore synnerligen lätt att undvika, det de senare varorna såldes på sådana orter, der någon risk vore att befara. Visserligen är sant, att inhemska varor af samma sort, som de här ifrågavarande importerade, kunna vara behäftade med för människors helsa skadliga åkommor, men icke kan detta enligt vår tanke utgöra något skäl för att äfven från främmande land hitkomma varor, hvilka man icke utan fog kan ega skäl misstänka såsom varande mindre helsosamma, skulle utan all sorts besigtning få i vårt land säljas.

Då motionären icke yrkat, att någon bestämd dyrbar undersökning å varorna i fråga skall försiggå, utan föreslagit, det Kongl. Maj:t ville förordna derom, torde skäl icke finnas för det antagandet, att någon i praktiken svårtillämplig undersökningsmetod skulle blifva föreskrifven; och

då vi dertill anse, att de importerade varorna af här ifrågavarande slag endast med visshet blifva undersökta eller åtminstone besigtigade, derest detta sker å importorten, så anse vi oss böra tillstyrka den af herr Sjöberg föreslagna skrifvelsen till Kongl. Maj:t.

Herrar *Gustaf Berg* och *A. Sundström* hafva anmält, att de till följd af beviljad ledighet från riksdagsgöromålen icke varit tillstädes inom utskottet vid det tillfälle, då beslutet fattades.

N:o 2.

Andra Kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande af förslag till inrättande af en för riket allmän obligatorisk lifränteanstalt.

Uti en inom Andra Kammarerna väckt motion, n:o 117, hvilken blifvit till utskottet hänvisad, har herr *N. S. Håkansson* föreslagit, att Riksdagen täcktes besluta att hos Kongl. Maj:t anhålla om utarbetandet af ett fullständigt förslag till en allmän obligatorisk lifränteanstalt för landet.

Ehuru motionären sjelf tror, att meningarne torde vara delade om lämpligheten af hvad han ämnade föreslå, anser han, att det dock måste medgifvas, att saken vore behjertansvärd, och vill derfor till Riksdagen göra framställning om inrättandet af en allmän lifränteanstalt för hela landet, grundad på statens garanti och kontroll, uti hvilken anstalt det borde vara en obligatorisk skyldighet, att för hvarje barn, som föddes